

Sygn. akt III KK 300/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 września 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dorota Rysińska (przewodniczący)

SSN Michał Laskowski

SSN Jarosław Matras (sprawozdawca)

Protokolant Teresa Jarosławska

w sprawie D. M. i Ł. D.

obwinionych z art. 119 § 1 k.w.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 4 września 2013 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść obwinionych
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 31 maja 2012 r.,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w R.

z dnia 15 grudnia 2011 r.

I. uchyla zaskarżony wyrok co do D. M. i Ł. D. w zakresie w jakim utrzymano w mocy ukaranie za czyny z art. 119 § 1 k.w. oraz utrzymany w tej części wyrok Sądu Okręgowego w R. (pkt VI i VII) i na podstawie art. 5 §1 pkt 4 k.p.s.w. w zw. z art. 45 § 1 k.w. postępowanie co do czynów przypisanych D. M. w pkt VI (czyny opisane w pkt VII-IX a. o.) oraz Ł. D. w pkt VII (czyny opisane w pkt

VII, VIII i X a. o.) umarza, zaś kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa;

II. wydatkami postępowania kasacyjnego obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

D. M. oraz Ł. D. zostali oskarżeni o popełnienie wspólnie i w porozumieniu szeregu przestępstw opisanych w akcie oskarżenia w pkt I do IX, a nadto oskarżonemu Ł. D. zarzucono popełnienie przestępstwa z art. 281 k.k. w styczniu 2010 r. (pkt X a. o.).

W zakresie istotnym dla postępowania kasacyjnego należy wskazać na opisy czynów ujętych w pkt VII – X a. o. Oskarżonym zarzucono, że:

VII. w styczniu 2010 r. w G., w godzinach popołudniowych, w pobliżu sklepu „C.” działając wspólnie i w porozumieniu zabrali w celu przywłaszczenia torebkę wraz z zawartością o nieustalonej wartości na szkodę kobiety o nieustalonych danych personalnych, przy czym działali oni publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego,

tj. o czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k.

VIII. w styczniu 2010 r. w G., w godzinach popołudniowych, w pobliżu targowiska miejskiego działając wspólnie i w porozumieniu zabrali w celu przywłaszczenia torebkę wraz z zawartością o nieustalonej wartości na szkodę kobiety o nieustalonych danych personalnych, przy czym działali oni publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego,

tj. o czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k.

IX. w lutym 2010 r. w G., kiedy w godzinach przedpołudniowych, w pobliżu targowiska miejskiego działając wspólnie i w porozumieniu zabrali w celu przywłaszczenia torebkę wraz z zawartością o nieustalonej wartości na szkodę kobiety o nieustalonych danych personalnych, przy czym działali oni publicznie i bez powodu, okazując przez to rażące lekceważenie porządku prawnego,

tj. o czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k.

a nadto Ł. D. to, że:

X. w styczniu 2010 r. w G., zabrał w celu przywłaszczenia mężczyźnie o nieustalonych danych personalnych telefon komórkowy marki Nokia o

nieustalonej wartości, a następnie w celu utrzymania się w jego posiadaniu uderzył wspomnianego mężczyznę łokciem w twarz powodując jego upadek, tj. o czyn z art. 281 k.k.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy, w zakresie przedmiotowym który nie obejmował już czynu z pkt III a. o., Sąd Okręgowy w R., wyrokiem z dnia 15 grudnia 2011 r., orzekł co do wszystkich czynów zarzuconych oskarżonym i za czyny opisane w pkt I, II, IV i V a. o., po dokonaniu określonych modyfikacji, skazał oskarżonego D. M. na karę łączną 4 lat pozbawienia wolności, zaś oskarżonego Ł. D. za czyny opisane w pkt I, II, V a. o. na karę łączną 2 lat pozbawienia wolności. Uniewinnił oskarżonego Ł. D. od popełnienia czynów z pkt IV i VIII a. o., zaś w zakresie czynu opisanego w pkt VI a. o. zarzuconego obu oskarżonym, przyjął, iż czyn ten stanowił wykroczenie i postępowanie umorzył wobec przedawnienia jego karalności.

W pozostałych rozstrzygnięciach - istotnych z uwagi na zakres zaskarżenia kasacją – D. M. uznał za winnego dokonania zarzucanych w akcie oskarżenia czynów, określonych w pkt VI (VII a/o), VII (VIII a/o) i VIII (IX a/o) z tą zmianą, że wyeliminował z nich znamiona art. 57a § 1 k.k. i przyjmując, iż są to wykroczenia z art. 119 § 1 k.w., na podstawie art. 119 § 1 k.w. w zw. z art. 9 § 2 k.w. i art. 19 k.w. wymierzył mu karę aresztu 30 dni. Ł. D. uznał za winnego dokonania zarzucanych w akcie oskarżenia czynów, określonych w pkt VI (VII a/o) i VIII (IX a/o) z tą zmianą, że wyeliminował z nich znamiona art. 57a § 1 k.k. oraz w granicach zarzucanego w akcie oskarżenia, określonego w pkt IX (X a/o) uznał za winnego tego, że: w styczniu 2010 r. w G., przywłaszczył sobie telefon komórkowy marki Nokia o nieustalonej wartości na szkodę mężczyzny o nieustalonych danych personalnych i przyjmując, iż są to wykroczenia z art. 119 § 1 k.w., na podstawie art. 119 § 1 k.w. w zw. z art. 9 § 2 k.w. i art. 19 k.w. wymierzył mu karę aresztu 30 dni.

Wyrok ten w zakresie, w którym skazano obu oskarżonych za przestępstwa oraz ukarano ich za wykroczenia, został zaskarżony w całości wyłącznie przez obrońców obu oskarżonych. W apelacjach sformułowano zarzuty obrazy przepisów prawa procesowego oraz błędu w ustaleniach faktycznych, które to uchybienia miały – zdaniem obrońców – wpływ na treść wydanego wyroku.

Po rozpoznaniu tych apelacji Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 31 maja 2012 r., utrzymał w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelacje za oczywiście bezzasadne.

Kasację od tego wyroku wniósł Prokurator Generalny. Zaskarżając wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 31 maja 2012 r., w części utrzymującej w mocy pkt VI i VII części dyspozytywnej wyroku Sądu Okręgowego w R., na korzyść skazanych D. M. i Ł. D., zarzucił mu rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów prawa materialnego i procesowego, a mianowicie art. 45 § 1 k.w. oraz art. 5 § 1 pkt 4 k.p.s.w., polegające na utrzymaniu w mocy w dniu 31 maja 2012 r. pkt VI oraz VII zaskarżonego wyroku, którymi D. M. i Ł. D. zostali uznani za winnych popełnienia w styczniu 2010 r. oraz w lutym 2010 r. wykroczeń z art. 119 § 1 k.w., których karalność przed datą orzekania przez sąd odwoławczy ustała, co stanowi bezwzględłą przyczynę uchylenia orzeczenia, przewidzianą w art. 104 § 1 pkt 7 k.p.s.w.

Podnosząc ten zarzut skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego w zaskarżonej części oraz utrzymanych nim w mocy punktów VI oraz VII części dyspozytywnej wyroku Sądu Okręgowego w R. i umorzenie postępowania na podstawie art. 537 § 2 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.s.w. w zw. z art. 5 § 1 pkt 4 k.p.s.w. wobec przedawnienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna, co skutkowało jej uwzględnieniem w trybie określonym w art. 535 § 5 k.p.k. Bezsporne jest, że w momencie kiedy sąd II instancji rozpoznawał środki odwoławcze obu obrońców, skierowane także co do przypisanych obu obwinionym wykroczeń z art. 119 § 1 k.w., doszło już do przedawnienia karalności tych wykroczeń, albowiem czas ich popełnienia został określony na styczeń 2010 r. zaś termin przedawnienia karalności wynosił dwa lata (art. 45 § 1 k.w.). W tej sytuacji powinnością sądu odwoławczego było uchylenie zaskarżonego wyroku w tym zakresie i umorzenie postępowania co do tych czynów obu obwinionych, z uwagi na treść przepisów art. 5 § 1 pkt 4 k.p.s.w. w zw. z art. 45 § 1 k.w. Przedawnienie karalności wykroczeń stanowi zresztą tzw. bezwzględny powód odwoławczy ujęty w art. 104 § 1 pkt 7 k.p.s.w., który musi być brany pod uwagę poza zakresem zaskarżenia oraz niezależnie od podniesionych zarzutów.

Okoliczność zaistnienia takiego właśnie uchybienia w toku rozpoznania apelacji, w tym właśnie zakresie przedmiotowym, przyznał zresztą sam Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu swojego wyroku (str. 11), wskazując drogę prawną do korekty tego orzeczenia.

Z tych zatem powodów konieczne stało się uwzględnienie wniosku kasacji i uchylenie zaskarżonego wyroku w zakresie odnoszącym się do utrzymania w mocy ukarania za czyny stanowiące wykroczenia, a także wyroku sądu I instancji w tej części i umorzenia postępowania co do tych czynów.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania wykroczeniowego oraz kasacyjnego wynika z przepisów art.118 § 2 k.p.s.w. oraz art. 638 k.p.k.